

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΣΚ 209	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορική Κοινωνιολογία της Νεότερης Ελληνικής Κοινωνίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Παραδόσεις Υποβάθρου (ΥΕΠΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Θα ανακοινωθεί		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση: - Να κατανοούν τις βασικές έννοιες της ιστορικής κοινωνιολογίας και τη συμβολή τους στη μελέτη της νεότερης ελληνικής κοινωνίας. - Να περιγράφουν τους κύριους ιστορικούς και κοινωνικούς μετασχηματισμούς της ελληνικής κοινωνίας από τα τέλη του 18ου αιώνα έως τις αρχές του 20ου, με έμφαση στη συγκρότηση του κράτους και τις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές αλλαγές. - Να αναγνωρίζουν τις βασικές κοινωνικές ομάδες και μορφές κοινωνικής οργάνωσης στη νεότερη ελληνική κοινωνία. - Να αναλύουν βασικές διαδικασίες συγκρότησης κοινωνικών και εθνικών ταυτοτήτων, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο της ιστορικής μνήμης, των ιδεολογιών και των συμβολικών αναπαραστάσεων. - Να αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής ανάγνωσης και ερμηνείας ιστορικών πηγών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποσκοπεί στην κατανόηση των βασικών κοινωνικών δομών, θεσμών και συλλογικών ταυτοτήτων που διαμορφώθηκαν στον ελληνικό χώρο από τη συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους έως τον Α΄ Π.Π., συνδέοντας ιστορικές εξελίξεις με κοινωνικές διεργασίες και θεωρητικές έννοιες. Σκοπός είναι, ευρύτερα, η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στη μελέτη της νεότερης ελληνικής κοινωνίας μέσα από την οπτική της ιστορικής κοινωνιολογίας. Αρχικά θα προσεγγίσουμε βασικές έννοιες και εργαλεία της ιστορικής κοινωνιολογίας, και θα εξετάσουμε τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνιολογική ανάλυση μπορεί να συμβάλει στην κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης της ελληνικής κοινωνίας. Θα συζητηθούν θέματα όπως η οθωμανική κυριαρχία και η έννοια της αυτοκρατορίας, η ανάδυση των εθνικισμών και των εθνών, η ρήξη της Ελληνικής Επανάστασης, όπως και οι διαδικασίες κρατικής συγκρότησης και κοινωνικής οργάνωσης στον ελληνικό χώρο κατά τον 19ο αιώνα.

Κατόπιν το μάθημα θα επικεντρωθεί στη συγκρότηση κοινωνικών και εθνικών ταυτοτήτων όπου θα αναλυθεί ο ρόλος της ιστορικής μνήμης, των ιδεολογιών, των μύθων και των συμβόλων στη διαμόρφωση της ελληνικής εθνικής ταυτότητας, καθώς και η σχέση τους με τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. Παράλληλα, με στόχο την κατανόηση της ποικιλομορφίας της κοινωνικής εμπειρίας στον ελληνικό χώρο, θα εξετάσουμε ζητήματα έμφυλων, τοπικών και διασπορικών ταυτοτήτων.

Τέλος θα εστιάσουμε στην έννοια της κοινωνικής αλλαγής, όπου θα εξετάσουμε την αγροτική κοινωνία και οικονομία, στην αστικοποίηση και στην εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο πώς τα κοινωνικά αυτά φαινόμενα επηρέασαν την καθημερινή εμπειρία και τις μορφές κοινωνικής ένταξης στην Ελλάδα μέχρι τον πρώιμο 20^ο αιώνα.

(4). ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση power point, video και ήχου στη διδασκαλία. Υποστήριξη μαθησιακής διδασκαλίας και της επικοινωνίας με τους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις (39 ώρες)	26	
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	79	

(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Συγγραφή εργασιών και ασκήσεων	20	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης: • Ενεργή συμμετοχή στο μάθημα • Γραπτές εξετάσεις • Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής • Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης • Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: • Ασδραχάς Σπύρος (1988), <i>Οικονομία και νοοτροπίες</i>, Αθήνα, Ερμής. • Βαφέας Νίκος (2010), «Εξήγηση και κατανόηση στην ιστορική κοινωνιολογία», <i>Αξιολογικά</i> 23, 41-56. • Βαφέας Νίκος (2007), «Περί της συγκριτικής μεθόδου στην ιστορική κοινωνιολογία», στο: Σκεύος Παπαϊωάννου (επιμ.), <i>Ζητήματα θεωρίας και μεθόδου των κοινωνικών επιστημών</i>, Αθήνα, Κριτική, 411-425. • Βερέμης, Θάνος – Κολιόπουλος Γιάννης (2006), <i>Ελλάς, η σύγχρονη συνέχεια. Από το 1821 μέχρι σήμερα</i>, Αθήνα, Πατάκης. • Βόγλη Ελπίδα (2015), <i>Τι πρέπει να γνωρίζει ο ιστορικός για την επιστήμη και το επάγγελμα του;</i> Αθήνα, ΣΕΑΒ [www.kallipos.gr]. • Burke Peter (2002), <i>Ιστορία και κοινωνική θεωρία</i>, Αθήνα, Νήσος. • Gallant Thomas (2017), <i>Νεότερη Ελλάδα. Από τον πόλεμο της ανεξαρτησίας μέχρι τις μέρες μας</i>, Αθήνα, Πεδίο. • Δερτιλής Γιώργος (2018), <i>Ιστορία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1750-2015</i>, Ηράκλειο, ΠΕΚ. • Δημαράς Κωνσταντίνος Β. – Ηλιού Φίλιππος (2020), <i>Η Ιδεολογική προπαγανδία της Επανάστασης. Μια ραδιοφωνική συνομιλία</i>, Αθήνα, ΜΙΕΤ. • Δημαράς Κωνσταντίνος (2009), <i>Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός</i>, Αθήνα, Ερμής. • Κιτρομηλίδης Πασχάλης (2009), <i>Νεοελληνικός Διαφωτισμός. Οι πολιτικές και κοινωνικές ιδέες</i>, Αθήνα, ΜΙΕΤ. • Κουμπουρλής Γιάννης - Βαφέας Νίκος (2014) (επιμ.), <i>Ιστορική Κοινωνιολογία. Αντικείμενο και μέθοδος</i>, Αθήνα, Σαββάλας. • Κωστής Κώστας (2018), <i>Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας. Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18ος-21ος αιώνας</i>, Αθήνα, Πατάκης. • Lachman Richard (2018), <i>Τι είναι η ιστορική κοινωνιολογία;</i> Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

- Λέκκας Παντελής (2011), *Η εθνικιστική ιδεολογία. Πέντε υποθέσεις εργασίας στην ιστορική κοινωνιολογία*, Αθήνα, Παπαζήσης.
- Λέκκας Παντελής (2011), *Το παιχνίδι με τον χρόνο. Εθνικισμός και νεοτερικότητα*, Αθήνα, Παπαζήσης.
- Mazower Mark (2021), *Η ελληνική επανάσταση*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.
- Petropoulos John (1997), *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο (1833-1843)*, τ. Α΄-Β΄, Αθήνα, ΜΙΕΤ.
- Πολίτης Αλέξης (2009), *Ρομαντικά χρόνια. Ιδεολογίες και νοοτροπίες στην Ελλάδα του 1830–1880*, Αθήνα, ΕΜΝΕ-Μνήμων.
- Σβορώνος Νίκος (2017), *Το ελληνικό έθνος. Γένεση και διαμόρφωση του νέου ελληνισμού*, Αθήνα, Πόλις.
- Σκοπετέα Έλλη (2024), *Το «Πρότυπο Βασίλειο» και η Μεγάλη Ιδέα. Όψεις του εθνικού προβλήματος στην Ελλάδα (1830-1880)*, Αθήνα, Νήσος.
- Σταματόπουλος Δημήτρης (2019) (επιμ.), *Πόλεμος και Επανάσταση στα Οθωμανικά Βαλκάνια (18ος – 20ος αι.)*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.
- Σταματόπουλος Δημήτρης (2024), *Η ελληνική επανάσταση του 1821 και το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως. Το πρόβλημα της Βαλκάνιας νεοτερικής εθνογένεσης*, Αθήνα, Παπαζήσης.
- Skocpol Theda (2006) (επιμ.), *Ιστορική κοινωνιολογία. Όραμα και μέθοδος*, Αθήνα, Κατάρτι 2011.
- Τσουκαλάς Κωνσταντίνος, *Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830-1922)*, Αθήνα, Θεμέλιο.